

מעולם הפירות

מתוך "בשוקי היצוא" מס' 5/92, אוקטובר 1992
הבלה"ד סילווה גלפטר-רייך

הדרים

בארה"ב הצטיינה עונת 1992 בגידול ניכר ביבול ההדרים: הוא הגיע ל-10 מיליון טונה. ההגדלה העיקרית ביבול היא בפלורידה (7.6 מיליון טונות תפוזים, שהם הגדלה ב-33% לעומת היבול ב-1991/2). יצוא הזנים המוקדמים ושל אמצע העונה יגדל ב-37% (4.7 מיליון טונה) ושל ואלנסיה ב-28% (2.9 מיליון טונות). גם בקליפורניה יש הגדלה ביבול, והוא יגיע ל-2.3 מיליון טונות, ובפלורידה - 2.1 מיליון טונות. עקב הנטיעה הנרחבת, הוקמה חברת יצוא חדשה International Autspan, שמתפקידה להתכונן ליצוא המוגדל. משערים שהודות להרחבת הנטיעה יגדל היצוא מ-33 מיליון תיבות לכ-50 מיליון תיבות.

יצוא טבורי יגדל ב-17%, אך עדיין לא יספק את הביקוש. יצוא הזנים האפיליים יגדל מ-16 ל-23 מיליון תיבות. יצוא אשכוליות (לבנות ואדומות) יגדל ל-6.5 מיליון תיבות. מכלוא חדש של תפוזים הוא Ambersweet. זהו זן המבשיל מוקדם. קטיפו נמשך עד סוף דצמבר ואיכותו מעולה; יתכן שזן זה יספק גם רכז תפוזים מתחילת העונה.

מיץ תפוזים. ברזיל וארה"ב הן הייצרניות העיקריות של מיץ תפוזים; הן מייצרות 80% מהייצור העולמי (מזה ברזיל - 50%). במשך שנים היתה ארה"ב השוק הגדול ביותר למיץ תפוזים, אולם בשנים האחרונות פחתה שם צריכת המיץ בשל מחיריו הגבוהים ובשל שינוי בהרגלי הצריכה של הדור הצעיר. לעומת זאת, בארצות מערב-אירופה הולכת וגדלה מכירתו (אולי בשל ירידת המחירים). השוק היפאני ביטל את מכסות היבוא של מיץ תפוזים, וב-1992 הוא הסתכם בכ-70,000 טונות (לעומת 40,000 טונות ב-1991).

קיווי

השנה חלה מפולת במחירי הקיווי המיוצא מניו-זילנד לאירופה; בשל כך הוקם באיטליה (המגדלת קיווי בשיעור ניכר) תאגיד: CIK. 70% ממגדלי הקיווי באיטליה הם חברי התאגיד, ומטרתם להציג את הקיווי האיטלקי כאיכותי וזול יותר מהפרי המיובא. יצוא הקיווי מאיטליה תוכנן ל-15 בנובמבר (לפני שנה הוקדם הקטיף, הפרי לא היה בשל והצרכנים בחרו לקנות פרי מניו-זילנד). היבול הצפוי השנה באיטליה הוא 80,000 טונה.

לונגאן

Longan, משפחת הסבונניים Sapindaceae. זהו פרי סובטרופי הדומה לליצי' ונמנה עם אותה משפחת בוטנית. לשם פריחתו דרושה טמפרטורה של 15 - 22 מ"צ במשך 2 - 3 חדשים. בזמן התפתחות הפרי רצויה טמפרטורה לילית למטה מ-20 - 25 מ"צ. בתקופה זו דרושה גם לחות רבה של הקרקע. האבקת הלונגאן נעשית על ידי חרקים. העץ מתחיל להניב בשנה שלישית-רביעית.

הלונגאן הוא פרי לא קלימקטרי. יש לקטפו כשהוא בשל; פרי שאינו בשל מחוסר טעם. כשהפרי בשל קוטפים כל אשכול בסכין, ויש להיזהר שהפרי לא ייפגע. בטמפרטורה גבוהה חייהם המדף של הפרי קצרים, אבל בטמפרטורה של 10 מ"צ הוא משתמר ב-20 יום, וב-5 מ"צ - 40 - 45 ימים, בלחות של 80% - 85%. ניתן גם להקפיא את הפרי לזמן ממושך. הניבה סירוגית. אין יציבות ביבולים.

מטעים מסחריים נמצאים בתאילנד, בסין, בטאיוואן, ובמידה פחותה גם באוסטרליה. תאילנד היא היצואנית העיקרית של לונגאן; היא מייצאת אותו טרי, בעיקר לאנגליה, מאמצע יוני ועד תחילת אוגוסט. אוסטרליה משווקת את הלונגאן לסינגפור ולהונג-קונג, באשכולות של 15 - 20 פירות או בפירות בודדים.

בחצי הכדור הצפוני עונת הקטיף של הלונגאן היא בחורף. היקף היצוא משתנה מדי שנה: בשנת 1988 הוא הגיע ל-12,442 טונה, ואילו ב-1987 הוא היה רק 2,860 טונה. ב-1989 הוא הגיע ל-3,900 טונה. רוב הפרי משווק להונג-קונג, לסינגפור ולמלזיה. היצוא לאירופה הוא מזערי. ב-1989 הסתכם היצוא להונג-קונג ב-2,737 טונות, לסינגפור - 140 טונות, לצרפת 66, לאנגליה 52 ולקנדה 99 טונות. היצוא לארצות אחרות הוא מזערי.

לזנים השונים מחירים שונים: פרי גדול (בעל משקל מינימלי של 18 גרם) ובעל ציפה מתוקה וגרעין קטן - כגון זה של הזנים Chompoo, Kaew, Beiw, Keiw - מקבל מחיר גבוה יותר מפרי של הזנים Dang ו-Daw. טאיוואן מייצאת בעיקר לונגאן משומר (בשויץ, מחיר קמעוני של לונגאן משומר הוא יותר מ-4 דולרים לק"ג). בישראל הלונגאן מבשיל אחרי הליצי'. אפשר לאחסנו ולייצאו בסתיו, שהוא עונה טובה יותר ליצוא הפרי, משום שכבר אין שפע פירות בשווקים ומחיר הפרי עולה (הביקוש העיקרי ללונגאן בארצות השונות הוא אצל האוכלוסיות האתניות).

מעולם הפירות (המשך מעמוד 657).

לסיכום: יש להקפיד על זמן הקטיפה. קיימת אפשרות של שיווק
ענפונים, כי כך קליפת הפרי נשמרת יותר טוב. ניתן להאריך את
חיי-המדף של הפרי על-ידי אחסנתו בקירור.